

Paradontitis

Paradontitis is een ontsteking van het parodontium en het parodontium is het weefsel waarmee een tand of kies is verbonden met de kaak.

Paradontitis is te herkennen aan een vieze geur uit de bek, pijn aan tanden en kiezen, aantasting van de wortels en het kaakbot met uiteindelijk het verlies van gebitselementen. Soms zien we bloed bij het kauwen of overmatig speekselen.

Paradontitis: het ontstaan en de gevolgen

Paradontitis begint met de vorming van tandplak. Tandplak is een mengsel van eiwitten (uit het speeksel), voedselresten, ontstekingscellen en bacteriën. Dit mengsel vormt een film over de tanden en kiezen.

Als de plak niet dagelijks wordt verwijderd (door dagelijks te poetsen), zullen de bacteriën zich snel kunnen vermenigvuldigen en het tandvlees rond de tanden binnendringen. Bovendien zal zich tandsteen vormen als mineralen uit het speeksel in de tandplak neerslaan. Dit tandsteen vormt een prima houvast voor bacteriën, waardoor de ontsteking van het tandvlees zal verergeren. Gingivitis (= omkeerbare ontsteking van het tandvlees) zal het gevolg zijn.

Als de plak dan nog steeds niet wordt verwijderd, zal de infectie van het tandvlees zich uitbreiden tot het bot van de kaken en leiden tot paradontitis (= niet meer omkeerbare ontsteking van de structuren rond een tand of kies). Uiteindelijk zullen de tanden of kiezen zo veel botverankering verliezen, dat ze los gaan zitten of zelfs uitvallen.

Een vervelende complicatie van een infectie van het tandvlees kan zijn, zeker bij minder gezonde patiënten, dat de bacteriën zich via het bloed gaan verspreiden naar organen in het lichaam en mogelijk elders problemen gaan veroorzaken. Denk hierbij aan ontstekingen aan de hartkleppen of nieren. Gelukkig is gingivitis een omkeerbaar proces en is paradontitis te voorkomen! Als de tandplak op tijd verwijderd wordt door dagelijks tandenpoetsen, zal het tandvlees en het bot rond de tanden en kiezen gezond blijven. Als er eenmaal tandsteen gevormd is, is er veelal een professionele gebitsreiniging onder narcose nodig om al het tandsteen te verwijderen.

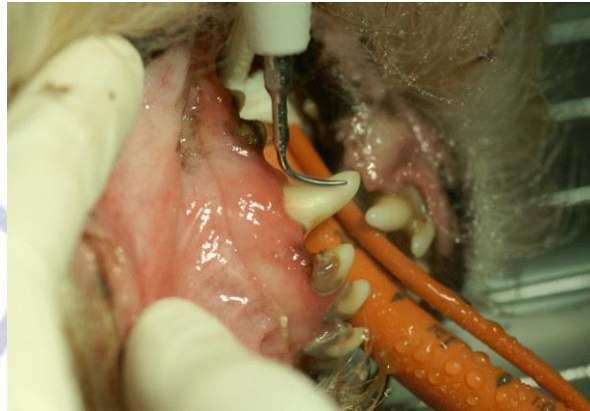
Gebitsbehandeling

Wat gebeurt er nu eigenlijk als u uw hond brengt voor het verwijderen van tandsteen? Allereerst wordt de patiënt onder narcose gebracht; het is onmogelijk om een grondige gebitsreiniging uit te voeren bij een wakker dier. De mondholte wordt eerst ontsmet met chloorhexidine, met name om de hoeveelheid bacteriën die bij de reiniging vrijkomt sterk te verminderen. Daarna worden de grootste tandsteenbrokken met een speciale tang en een 'scaler' verwijderd. Vervolgens wordt met een ultrasoon apparaat het tandsteen van de tand 'los getrild', en ten slotte wordt met een soort 'krabber' het laatste tandsteen verwijderd, dat zich eventueel onder het oppervlak (in een zgn. 'pocket') rond de tand bevindt. Dit is een secuur werkje dat vaak door de uitgebreidheid van het probleem een flinke klus vormt. Daarna wordt het oppervlak van de gebitselementen met een apparaat gepolijst. Hierdoor wordt het oppervlak zo glad dat aanhechten van tandplak bemoeilijkt wordt. Hierna is het de taak van de eigenaar om door goede mondhygiëne een herhaling van het probleem te voorkomen. Tandsteenvorming kan voorkomen worden door dagelijks verwijderen van tandplak door tandenpoetsen. Het poetsen van tanden heeft

echter alleen een goed resultaat als het tandsteen is verwijderd. Regelmatige controle van het gebit van uw hond is aan te raden.

Tandenpoetsen

Tandenpoetsen moet je geleidelijk invoeren. Maak de mond van je hond niet met geweld open. Begin door met je vinger onder de wang langs kiezen en tandvlees te gaan bij een gesloten bek. Pas op dat je niet met je vingers tussen de kiezen komt! Doe dit dagelijks gedurende een week en prijs je hond tijdens en na de behandeling, of geef je hond zijn/haar favoriete speeltje als je klaar bent.

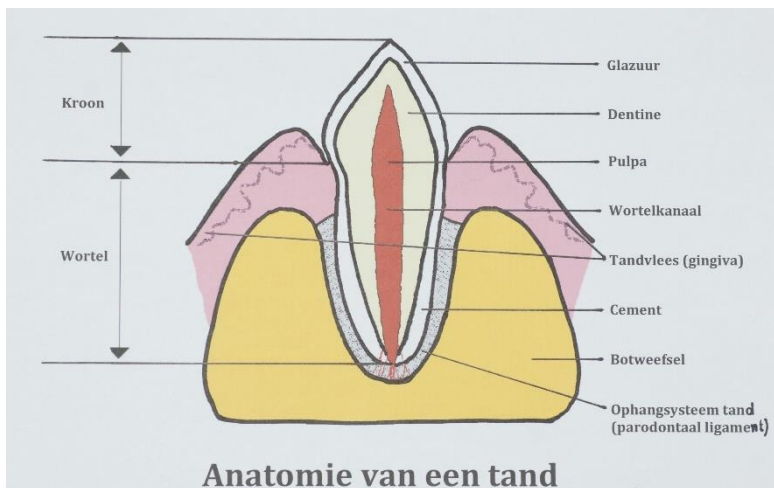

Als de hond dit toelaat, kun je nu wat hondentandpasta op je vinger doen om de hond aan de smaak van de tandpasta te laten wennen. Als de hond hieraan gewend is, kun je met een hondentandenborstel (met zachte borstelharen) en hondentandpasta beginnen. Tandpasta voor mensen bevat schuimmiddelen die de maag van de hond kunnen irriteren. De hond spoelt immers de bek niet, maar slikt de tandpasta in. Fluorhoudende tandpasta is om dezelfde reden af te raden. Daarom is er voor honden speciale tandpasta met kipsmaak in de handel. De pasta moet tussen de borstelharen worden geduwd, zodat de hond de pasta niet van de borstel af kan likken. Begin met het borstelen van de hoektanden. Breid dit na enkele dagen langzaam uit naar de kiezen. Poets de voortanden pas als het met de kiezen goed lukt. Dit gebied is voor veel honden erg gevoelig. Sommige honden laten het poetsen van de voortanden zelfs nooit toe. Houd de borstel onder een hoek van 45 graden, zodat je de overgang van tand naar tandvlees goed poetst. Het is alleen nodig de buitenzijde van tanden en kiezen te poetsen, zeker in het begin. Probeer indien mogelijk een circulaire borstelbeweging te maken. Als het poetsen van de buitenzijde van de kiezen goed lukt, kun je voorzichtig proberen ook de binnenzijde van de kiezen en de kauwoppervlakken te poetsen. De hond moet hiervoor de bek openen. Ideaal is het poetsen met tandenborstels met haren die naar elkaar toe gericht zijn; maar dit is pas mogelijk voor 'gevorderde poetsers'.

Tandenpoetsen moet iedere dag op hetzelfde moment gebeuren om zodoende een vast onderdeel van de dagelijkse routine voor de hond te worden. Geef je hond na het poetsen een beloning zoals het favoriete speeltje, een wandeling of prijs de hond uitbundig. De meeste honden zullen dit dagelijkse ritueel uiteindelijk zelfs gaan waarderen als extra aandacht van hun baasje.

Honden met een actief kauwgedrag hebben duidelijk minder last van tandsteenvorming. Kauwspeeltjes (zoals Veggie- dent en een Kong) zijn daarom aan te raden. Harde plastic botten of gesteriliseerde 'echte' botten zijn te hard en kunnen tand- of kiesfracturen veroorzaken. Vers bot met evt. wat vlees en kraakbeen eraan zijn goed, maar moeten na enkele uren worden weggenomen omdat het bot erg hard kan worden na indrogen. Geweien van herten zijn zo hard, dat ze berucht zijn in verband met het afbreken van kronen van gebitselementen. Geef deze dus vooral niet!

Koekjes en andere versnaperingen (waaronder Dentastix!) worden veelal te vlug doorgeslikt om enige invloed te hebben op de tandsteenvorming. Wel voegen ze een flinke hoeveelheid calorieën toe aan het dagelijkse dieet.

Speciale dieetvoeders zoals Dental Care van Royal Canin en Hill's T/D helpen dankzij het formaat, de structuur en de samenstelling van de brokken echter wel de tandsteenvorming tegen te houden. Aangezien ze een volledig voer vormen, kun je volledig op deze brokken overschakelen. Bij honden die op een speciaal dieet staan, kunnen ze als versnapering worden gegeven.

Tandenpoetsen werd vroeger gezien als iets extravagants. Ondertussen is bij de meeste hondeneigenaren het inzicht langzaam doorgedrongen dat tandenpoetsen het behoud van een gezond hondengebit bevordert. Een investering in tijd om het gebit van je hond schoon te houden betaalt zich terug!
Geef dus niet te vlug op, maar hou vol! Een schoon gebit is een gezond gebit!

Tekst en foto's: Erik van der Kamp, tandheekkundig dierenarts

Op 21 februari 2016 vond een wandeling en interactieve lezing over gebitsverzorging plaats in Wijchen. Tandheekkundig dierenarts Erik van der Kamp gaf een lezing over de verzorging van het gebit van de hond en veelvoorkomende gebitsproblemen.

In de clubwinkel van de Schotse Herder Vrienden zijn veel van producten voor de gebitsverzorging van uw hond verkrijgbaar.

Voor meer informatie: www.schotseherdervrienden.nl.